1837

I

N. Imo 5541.

Opis

Kaplicy Królewskiey Jagellonskiey
Zygmuntowskiey inaczey Woroniczów zwaney—

II

ad 41. Dz. Gr. Sen. 967 r 1834. 1.

Wywód

Fundacyi Kaplicy Królewskiey Jagiellońska, Zygmuntowska, inaczey Rorantska lub Rorantystów zwaney, przy Kościele Katedralnym Krakowskim.

Zygmunt Iˢᶻʸ Król Polski, w roku 1543. Kaplicę pod tytułem Wniebowzięcia Nayświętszey Maryi Panny przez Kazimierza Wᵍᵒ w Kościele Katedralnym Krakowskim roku 1340. założoną, z fundamentów odnowił albo raczey nową w iey mieyscu z ciosanego zewnątrz, wewnątrz zaś nayiwybornieyszą włoską rzeźbą rżniętego kamienia wystawił — a ustanowiwszy za zezwoleniem Biskupa Piotra Gamrata Collegium Rorantystów /: à Missa Rorate :/ z Proboszcza, dziewięciu Prebendarzów artystów Muzyków i iednego Kleryka przez siebie i następnie przez Królów Polskich prezentowanych złożone, do śpiewania codziennie Mszy na głosy arcyszlachetnym włoskim sposobem /: arte praenobili italiana :/ obowiązanych; funduszem częścią dawnym Kazmierzowskim przez inkorporacyą funduszu rzeczonego Ołtarza Wniebowzięcia N. M. P. z obowiązkiem odprawiania czterech Mszy w tygodniu — z Grzywien 16ᵗᵘ z Żup Wielickich — z Grzywien 8ᵐᵘ szerokich groszy Praskich z cła Krakowskiego, tudzież z dziesięcin: z Miasta Słomnik i Wsiów Szczepanowice, Poznachowice /inaczey Gorna Wieś/ i Wisniary; częścią nowym z Dziesięcin Wsiów: Kraski, Czerwona Niwa i Kozłowice, przytém do Kościoła w Wistkitkach w Dyecezyi Poznańskiey Starostwie Sochaczewskiem należących — niemniey z 100 Grzywien z Salin pobieranych, uposażył. Która to Fundacyą tenże Zygmunt Król, tak chciał mieć wiecznemi czasy zabezpieczoną, iż w ostatnim z swoich Przywilejów, te pamiętne słowa, które nawet Rząd Austryacki udeirzyły i od zagłady tego funduszu wstrzymały, umieszczał: „Hanc donationem nostram firmam et ratam esse volentes sempiternis temporibus, Successores etiam „nostros ad eam ratam habendam et manutenendam astringimus: Si quis autem „contravenire et eam violare ausus fuerit, ei coram severo Judice Deo Optimo Maxi„mo diem dicimus, ut ad justum Illius Tribunal primo quoque tempore, se sistat, et „piae voluntatis hujus nostrae temeratae causam dicat„ —/: Podobnież Kazimierz Wᵍⁱ w Przywileju na powyższą fundacyą danym przydaje: „Nihilominus Successores „Nostros communiter et divisim omnes Regali jure astringimus ad observationem „hujus nostrae donationis contrarios Ira Judicis aeterni ferientes etc:/

Fundacya ta następnie, za przydaniem obligacyi odprawiania przez każdego Prebendarza dwóch Mszy czytanych co tydzień /i iedney codziennie :/ tudzież śpiewanych w Uroczystości i Anniwersarzów za Królów Fundatorów, pomnożoną została:

I. Przez Zygmunta Augusta r. 1551 za Biskupów Samuela Maciejowskiego i Andrzeja Zebrzydowskiego, przyłączeniem Dziesięcin Pabianickich, z Miast. Pabianice Rzgów i Wsiów Gatka, Chocianowice i Laskowice :/ o których dziesięcin do Rorantystów inkorporacyą Tenże Zygmunt August sam osobiście zabiegał: tudzież przydaniem Grzywien i wyznaczeniem rocznie ośmiu Ćwiertni soli czystey.

II. Przez Annę, córkę Zygmunta I° Stefana Batorego Małżonkę, w r. 1584 za Biskupa Piotra Myszkowskiego, darowaniem w dziedzictwo kupionych od Konarskich Dóbr Swoszowice z przyległościami Mękarzów i Koryto w Województwie Sandomierskiem Powiecie Wiślickiem leżących — i przyłączeniem, już dawniey do tey Kaplicy z Pałacu Królewskiego przeniesionych dwóch Ołtarzy: 1szey SS. Felixa i Adaukta na Dziesięcinach z Łobzowa /: pod Krakowem :/ i Biskupice /: pod Parafią Ozchów :/ — 2giey S. Maryi Egipcyaki /: 2do Prebendą zwaney :/ przez Elżbietę Królowa Polską, Matkę Ludwika Węgierskiego i Polskiego Króla, na 20stu Grzywnach z salin Bocheńskich fundowanych —

Jako gorliwą była ta Monarchini /: Anna :/ ostatnia z Domu Jagiellonów, o utrzymanie Kaplicy i tego Nabożeństwa, świadczą Jey nieocenione i niepodobne do naśladowania własnoręczne roboty — Kopuła Jey kosztem suto złoconą blachą pobita, która tę Kaplicę z innemi iey ozdobami, rzeźbami /z kamienia i marmuru :/ Ołtarzem srebrnym zamykanym z przepysznem zewnątrz Włoskiem malowaniem, niegdy /Zygmunta I obrazowym — Pomnikami i Tronem Królewskim z marmuru Szwedzkiego — w rzędzie cudów świata stawia — Świadczą i Listy do Proboszcza teyże Kaplicy Xa Stanisława Zająca, po większey części własnoręcznie pisane z kilkunastu dochowanych, ieden co do słowa przytaczam. —

„ ANNA Dei Gratia Regina Poloniae M. D. Lith: Russiae, Prussiae, Mas:
„ etc Dña Hnlis Devote nobis dilecte. — Radzibyśmy widzieli, aby W. T. miał
„ czała Capellę, a Kapłany dobre z dobrymi głossy, które W. T. w dyscyplinie
„ chowaj a skrzynki pospolitey Rurancziey otczyniaj, dlia iakich przypadków,
„ nie ogladaiac szie na zadne sollicitatie bracie, chocby szie też nabardziey czego
„ z tey skrzynki extraordinarie napierali. A oznaymi thesz nam W. T. iako szie
„ służba Boża w they Kapliczy naszey crolewskiey odprawuie, i czego tham dosta
„ ie, albo niedostaie. My thu czynimy stharanie u Pana Stharosty Sochaczewskie
„ go o zapłaczenie retentow duoz annor /: Dziesięcin :/ kthore szą wam winne. Obie
„ czuie alie szie na iakiesz postanowienie wasze referuie, kthore jakoszie snim
„ gdy w Krakowie był uczynili, radzibyśmy wiedzieli. Zatym szie Modlitwam W. T.
„ zalieczamy, ktoremu od P. Boga na then Rok i po niem na wielie inych
„ przy łasce iego S. ze wszizckiem dobrem zandamy. Dath. Vars XXIX° Xbrę M. D —
„ XCIIIJ — Anna Krolowa polska Ԁc„ /: subscripsi :/

III. Przez Jana Kazimierza w r. 1651 wyznaczeniem z Salin Wielickich Pensyi roczney w kwocie złotych polskich Trzysta. — Wszystkich tych Monarchów, równie jako i Ich następców fundacye Poprzedników potwierdzających, oprócz Transumptów Erekcyi, znaydują się w Archiwum Rorantskiem, oryginalne Przywileja z własnoręcznemi podpisami Królów, nieprzerwanym porządkiem, /: po Kazimierzu W. :/ od /Zygmunta I° aż do Augusta III, wyjąwszy Henryka Walezyusza, którego tylko prezenta oryginalna na zawakowane Probostwo z innemi dochowana.

IV. Za czasem przybyła /Zgromadzeniu XX. Rorantystów, wypłacana z Wielkorządów za przywilejem Jana III pensya roczna /Złp 268 pro jure accumbendi Mensae Regiae, jakiego używali Proboszczowie tey Kaplicy z łaskawości N. N. Monarchów gdy w Krakowie rezydowali.

V. W roku 1763. na wynagrodzenie, części zmniejszonych, części odpadłych przez różne klęski funduszów, wcielony został do tey Kaplicy Kościoł parafialny Czernichowski. Kościoł ten w Wsi Czernichowie o trzy mile od Krakowa nad Wisłą, pod tytułem Troycy SS. załozony, Iuris patronatus alternativi NN. Krolów Polskich, i Opata Tynieckiego wraz z Konwentem; po ustąpieniu tegoż prawa Zgromadzeniu XX. Rorantystów, 1° przez Przywileie: N.N. Władysława IV. w Warszawie 6 Lutego 1640. Iana Kazimierza w Warszawie 26 maja 1666. Michała Korybuta w Krakowie 30 Listopada 1669. Iana III. w Warszawie na Seymie gnlnym 29. Marca 1683. Augusta II. w Krakowie d. 12 Czerwca 1706 Augusta III. w Warszawie 1° Maja 1758. 2° przez Dekret Kapitulny Opata i całego Klasztoru w Tyncu dnia 22 Maja 1758. ze wszystkiemi pozytkami, funduszami, Dziesięcinami, dochodami etc etc. zniszczywszy, umorzywszy, zniosłszy Imię Plebana, rzeczonemu Zgromadzeniu Rorantystów czyli XX. Proboszczowi, i Prebendarzom Kaplicy Krolewskiey Krakowskiey przez Stolicę Apostolską od Klemensa XIII. r. 1763 dnia 18 Czerwca przyłączony, ziednoczyny i na wieczne czasy oddany. To oddanie wykonane przez Nuncyusza Apostolskiego w Polsce będącego Antoniego Eugeniusza Arcybiskupa Effezyjskiego w Warszawie dnia 8 Lutego 1764. i Wikaryusz czyli Komendarz wieczny z drugim pomocnikiem do uczynienia zadosyć obowiązkom Plebana, na fundamencie Dekretu Biskupa Andrzeja Załuskiego z dnia 12 Czerwca r. 1758. i zdania Nuncyusza Apostolskiego Mikołaja Serry Arcybiskupa Metylenskiego d. 19 Kwietnia r. 1760 do SS. Kongregacyi Kardynałów S. K. R. Zboru Trydentskiego Tłumaczów, danego i postanego, erygowany i funduszem dostatecznym opatrzony. Wszystkie te Przywileja, Dekreta i Bulla Papiezka w Oryginałach w Archiwum Rorantskiem swiecie zachowane. Akt Inkorporacyi w Akta Konsystorza Gnlnego Krakowskiego pod dniem 12 Listopada 1764 intabulowany. Dochody tego Beneficium /: wszystkie niemal w Okręgu W. M. Krakowa :/ podług podania do Tabelli Lustracyjney z r. 1789. wynosiły z samych Dziesięcin oprócz odpadłych Summę Złp 3200. Do tegoż Kościoła Czernichowskiego należy Prebenda Rożańcowa dobrze uposażona. Dochód od Kilkudziesiąt Krów wieczystych Konsygnacyą Austryacką objętych 14 Poddanych plebanskich Grunta i Propinacya.

VI. W roku 1783. dla tych samych co wyżey powodów nabyło Zgromadzenie Rorantystów, za sprzedane z pozwoleniem Zwierzchności niektóre niepotrzebne srebra i inne uzbierane dochody i zaciągniony Kapitalik, Wieś Sienunie w Xięstwie Siewierskiem za Summę w złocie Złp 85500 i ## 50 porękawicznego. Wieś ta po rozbiorze Kraju odpadła do Pruss, teraz należy do Królewstwa Polskiego.

VII. Oprócz tych Funduszów ma prawo Zgromadzenie Rorantystów do Summ przez Osoby prywatne na Realnościach zapisanych, jako to: do Summy Złp 500 na Kamieniey Szwandra ## 327. Na Dobrach Objongoór i Kotlice po 2000. —

W roku 1808. po zeyściu w dniu 6 Lutego Proboszcza X. Bernarda Bittnera, wszystkie powyższe prowenta przez Rząd Austryacki, jako interkalarne, w moc Patentu z dnia 24 Marca 1801 r. do ustanowienia nowego Proboszcza w Administracyą wzięte i wyznaczona oszczędna w Summie Złp 10,282 gr 18 Pensya. Gubernium nayprzod Dekretem

z dnia

z dnia 23 Grudnia 1808r № 5488t, zezwolito na wypłacenie Summy Złotych Reńskich 2000. lecz na przełożenie ówczasowego Administratora s.p. X Apolinarego Sutkowskiego, iż ta kwota nie wystarcza na zaspokojenie licznych potrzeb i obowiązków, jakoto: Śpiewanie na głosy Mszy codziennie przez dziewięciu Artystów śpiewaków – Mszy czytanych przeszło półtora tysiąca – Anniwersarzów za Królów Fundatorów, – utrzymanie Kaplicy Królewskiey i Domu – tudzież Kościoła Czernichowskiego, na wieczne czasy do tey Kaplicy wcielonego i osób przy nim będących. – Urząd Cyrkularny wyznaczył drugą kwotę Złtpn 570 Xr 30 tak iż cała pensya wynosiła Złtpn: 2570 Xr 30 czyli Złp 10,282 gr 18 która kwartalnie po Złp 2570 g 19 do zaszłey odmiany Rządu w r 1809. anticipaliter pobierana była. –

Dalsze względem tego Funduszu, za Rządów Xięstwa Warszawskiego i Królewstwa Polskiego zaszłe okoliczności; następujące byłey Rady Nayważszey Xięstwa Warszawskiego poźniey Kommissyi Rządowey Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego etc. Reskrypta i podania /: Litt. A. B. C. D. E wraz z powyższemi Austryackiemi w Biórze Kommissyi Województwa Krakowskiego przez podpisanego, w dniu 27 Grudnia 1816 roku ustanowionego Administratora :/ w treści odpisane, wyjaśniają:

A Prefekt Departamentu Krakowskiego Reskryptem z dnia 23. Sierpnia 1813r № 7997 zawiadomia, iż Rada Nayważsza, zawieszając do dalszego czasu decyzyą względem formowaney przez X Administratora pretensyi Złp 53429. gr 9. za uczynione wydatki na ciągłe nabożeństwo w Kaplicy Królewskiey, dla nieprzerwania tegoż upoważniła tymczasowo Dyrekcyą Ministerstwa Przychodu i Skarbu do zaassygnowania na ten Rok od 1 Lutego 1813. Summy Złp 10282 gr 18.

B Rada Nayważsza Xwa odpowiada na przedstawienie Prefekta Dep: Krak: że do zwrócenia Kościołowi Czernichowskiemu Funduszu w Administracyi Rząd zostającego, upoważnioną się nie widzi kiedy Dekret N. Króla Saskiego X W. z dnia 2 Listopada 1810 zachować w zupełności wszystkie przez Rząd Austryacki poczynione urządzenia względem Administracyi Skarbu Publicznego pozaymowanych funduszów duchownych, nakazuie – przytem XX Rorantyści do których właściwie rzeczone Probostwo należy, mają zapewnioną pensyą z którey część na opatrzenie Kościoła Czernichowskiego etc. z dnia 21 Marca 1814 № 3705 – № Dz Prefekt. 1857.

C. Prefekt Dep: Krak: Xdz Administratorowi oznaymuie: że Wysoka Dyrekcya Ministerium Spraw Wewnętrznych Reskryptem z dnia 25. Czerwca 1814 r № $\frac{752}{603}$ rozwiązując prasbę Xdza Administratora /: względem assygnacyi na Kompetencya etc :/ uświadczyła: że pensya ta na Etacie opłat Stałych umieszczona zostaie i do zatwierdzenia Radzie Nayważszey wraz z innemi Kompetencyami Duchowieństwa na rok b: 18$\frac{14}{15}$ przedstawioną będzie № Prefekt. 8300.

D. Podinspektor Dóbr i Lasów Narodowych okręgu Białoprądnickiego dnia 17 Marca 1816r odpowiada – jaką zaległość X Administrator ma w Skarbie, oraz że Kompetencyi na rok 18$\frac{14}{15}$ assygnować nie może /: gdyż otę winien się udać do Kassy Główney Dochodów Dóbr i Lasów Narod: która mając go na swym Etacie umieszczonego może w zupełności wypłacić lub wskazać fundusz z którego mógłby być zaspokojonym, ad № Dz Prefekt. $\frac{3047}{720}$ – Przy czém załączony Obrachunek wykazuje, iż X Sutkowski Administrator, na Kompetencya od d 1 Lutego 1813r do ostatniego Maja 1815 za lat dwa miesięcy cztery, w moc Reskryptów wybrał Złp 23235 g 17 – 6¼ iże mu zalega zatem lata w Skarbie Złp 756 g 26 – 11¼ dla niedoboru suchey Taxy do którey Kompetencya przekazana była. –

E. Prezes Kommissyi Woie: Krak: zawiadomia X. Administratora stosownie do Reskryptu Kommissyi Rząd: W: R i O.P. z dnia 13 Lipca r.b. № 1882 iż Dyrekcya Gnlna Dóbr i Lasów Narod: odebrała zlecenie aby należytość Kompetencyi dla XX Rorantystów zaspokoić starała się etc. d. 10 Sierpnia 1816 r. № 7906/2038 — Zlecenie to nie wzięto skutku, i Kompetencya ta, po niewypłaceniu przez Skarb Królewstwa Polskiego czyli byłego Xstwa Warszawskiego od 24 Czerwca 1809 do d. 1 Lutego 1813 r. i niedopłacie jako wyżey Litt. D. Kwoty Ztp 756 g 26 — 1¼ powtornie od d. 1 Czerwca 1815 r. do dnia dzisieyszego zalega. —

F. Na podanie podpisanego, ustanowionego pod d: 27. Grudnia 1816 r. Administratora, o wypłatę zaległości i regularne nadal wypłacanie tey przynaymniey Kompetencyi, za pośrednictwem Konsystorza Jeneralnego Krakowskiego, do Wo Morozy byłego Kassyera Dóbr i Lasów Narod: pod d. 14. Listopada 1817 r. stosownie do Rozporządzenia Kommissyi Rząd: Przychodów i Skarbu, z dnia 28. Sierpnia roku tegoż przez Gazetę Warszawską № 72 ogłoszonego, uczynione — z instancyą tegoż Konsystorza do Kommissyi Rząd W.R. i O.P. na mocy Dekretu Nayjaśnieyszego Pana z d. 6/18 Marca Tyt. 1. Arty 4. pod dniem 21 Listopada 1817 r. № 715. przestane; aczkolwiek otrzymana Odpowiedź Kommissyi Rząd: W.R. i O.P. z dnia 20 Grudnia 1817 r. № 5011 Administratorowi przez Konsystorz pod d. 7. Stycznia 1818 N. 5. w odpisie zakomunikowana „iż Etat Duchowieństwa Krakowskiego będzie przestany „Senatowi W. M. Krakowa, za pośrednictwem którego tak bieżące jako i zaległe „Kompetencye wypłacane odtąd będą„ atoli

G. Też Kommissya Rząd: W.R. i O.P. Reskryptem z d. 14 Kwietnia 1818 r. № 1646 zawiadomiła JW Biskupa Krakowskiego, iż lubo w skutku powyższego Podania z d. 21 Listopada 1817 r. № 715 przedstawiła Collegium XX Rorantystów do Opłaty Kompetencyi etc. zostało iednak wypuszczone z postanowienia Namiestnika Królewskiego z powodu, że Uchwała byłey Rady Naywyższey Xięstwa Warszawskiego przeznaczyła tylko za rok ieden wypłatę należytości, a dowody na którychby można oprzeć żądanie wypłaty, wydane zostały wraz z Aktami Wolnemu Miastu Kraków —

Na to pod dniem 29 Kwietnia t.r. 1818 uczynione przez Administratora Pmu Konsystorzowi Jeneralnemu Krakowskiemu mocne przedstawienie z dołączeniem Erekcyi, — Odpisów Reskryptów Rady Naywyższey, Kommissyi Rządowey, wszelkich Dokumentów — Wykazu Ilości wybraney, więcey jak przez lat dwa Kompetencyi i wystawieniem ważności Fundacyi etc.

H. Podobnież przedstawienie uczynione Wysokiemu Senatowi Rządzącemu W.M. Krakowa, przy mozolnem uzupełnieniu Dokumentów na wielokrotne Rekwizycye Biura Rachuby Senatu, co do funduszów nawet przez Rozbiór Kraju odpadłych, i Wykazie Kosztów nieuchronnych na utrzymanie Monarchicznego w Kaplicy Królewskiey Nabożeństwa. (Interes ten Rorantystów zostawał w Referacie JWW. JX Lancuckiego Senatora i Jacka Miroszewskiego na owczas Sekretarza Jeneralnego Senatu.)

I. Pod dniem 4 Listopada 1818 co do Królewstwa, przestany JW. Pasterzowi (Woroniczowi na rozkaz Tegoż) do Warszawy dostateczny Opis Kaplicy i Królewskiey Fundacyi ze wszystkiemi szczegołami Rorantystów dotyczącemi — z dodaniem na końcu: „Racz JW Panie zwykłą sobie gorliwością i głębokiem światłem poprzeć Interes ten w Rzą„dzie Królewstwa Polskiego lub u Nayjaśnieyszeg Imperatora Króla — Idzie tu bowiem o ura„towanie nayświetnieyszego i od obcego nawet Rządu szanowanego Instytutu, iedynego

zabytku

„zabytku złotego wieku Zygmuntów, któremu podobnego nie masz w Europie, a który
„Fundator Zygmunt I Oycem Oyczyzny zwany, chciał mieć na wieki zabezpieczony etc.

Takież Opisy Fundacyi, w roku tym i następującym przez Administratora oddane w Krakowie JWmu Radzcy Stanu Rezydentowi i Konsulowi Jeneralnemu Nayjaśn. Ces. W. Ros. Kro. Pol. Zarzeckiemu i przesłane do Warszawy oddzielnie JWW. Biskupom: Sandomierskiemu, Płockiemu — Radzcy Stanu Badeniemu, Radzcy Stanu i Referentowi przy Kommissyi Rząd. W. R. i O. P. Zochowskiemu — i Szefowi Biura Ministerii Przychodów i Skarbu Guthowskiemu; ostatnim dwom z wyjaśnieniem na odparcie fałszywych wieści i mniemań, jakoby Fundusze Rorantystów w Okręgu Wolnego Miasta Krakowa pozostały, a te lub inne jako simpliciis Beneficii zainkamerowane zostały. — (Gdy tylko Dochody na fundusz interkalarny w Administracyą wzięte były, a inkameracya Funduszów dla połączonego wieczyście Beneficium curatum Plebanii Czernichowskiey, nastąpić nie mogła.)

K. W roku tymże 1818 pod dniem 24 Listopada przesłany powtórnie do Warszawy JWmu Pasterzowi Woroniczowi Wykaz tabellaryczny Funduszów Rorantskich z Opisem skróconym, do użycia go w Zgromadzeniu Biskupów Królewstwa Polskiego.

L. Pod dniem 20 Marca 1819 r. przesłane do Warszawy przez Wys. Senat Rządzący W. M. Krakowa i JO. pod Liczbą Dz. Gło Senatu 2712 na ręce Rezydenta i Konsula Jlnego N. C. W. R. K. P. Odezwa i cały Operat Interesu Rorantystów ze wszystkiemi Aktami, Dokumentami i Wykazami Dochodów i Kosztów potrzebnych.

Co do tego punktu: Rząd W. M. Krakowa, z Dochodów w Okręgu swoim pozostałych po oznaczeniu oddzielnie Kompetencyi na Kościół i Komendarza w Czernichowie, do tego funduszu na wieczne czasy wcielonego — na utrzymanie ciągłego w Kaplicy Królewskiey Nabożeństwa, wyznaczył, nayprzód na rok 181⁷⁄₈ w wotę Złp 1174. na rok zaś 1818 i następne po Złp 1676. rocznie z którey Administrator wypłaty partycypującym i sobie w proporcyi Austryackiey wszczególniey Kompetencyi (prawie w szostey części) uskutecznia; wyjąwszy Msze, których wypłatę do Stipendium zachrystyi Kościoła Katedralnego stósuie, i wydatki na nieuchronne Kaplicy i Domu Rorantystów potrzeby, które podług możności w całości zaspokaia.

Lubo zaś Summa Intrat tey Kaplicy z Realności w Królewstwie Polskiem, podług wyrachowania w Senacie Rządzącym przy Operacie powyższym wraz z Dowodami do Warszawy przesłanego, wynosi Złp 13717 gr 3. Koszta jednak na utrzymanie w myśl Fundatorów Nabożeństwa w samey Kaplicy, stósownie do Ustawy Kommissyi Organizacyjney przez trzy Najjaśnieysze Dwory ustanowioney, dnia 10 Czerwca 1816 roku zapadłey, przez Biuro Rachuby Senatu wyrachowane i sprawdzone na Summę rocznie Złp 16871 gr 9 co w wzeczonem przedstawieniu Rządzącego Senatu, wspaniałości i gorliwości dostoynego Rządu Królewstwa Polskiego o przyzwoite utrzymanie tego Monarchicznego i Narodowego Instytutu, zostawione.

M. Dla poparcia tego Interesu, zjechawszy podpisany do Warszawy, podał pod dniem 24 Września t. r. 1819 na ręce Ex. JW. JX. Prospera Burzyńskiego, podówczas Nominata Biskupa Sandomierskiego, Notę do Xcia Namiestnika Królewskiego, przy złożeniu dostatecznego Opisu Fundacyi i Okazaniu Oryginalnych Erekcyi,

Przywilejow, Dekretów i Bulli Inkorporacyi – Nota ta odesłaną została do opinii Kommissyi Rządowey W. R. i O. P. która przez Referenta JWJX Zochowskiego zapytała się pod dniem 15 Listopada t. r. 1819 Administratora, czy? i jakie kroki w Interesie tym czynione były w Rządzie W. Miasta Krakowa? /: Akta bowiem i cały Operat Senatu Rządzącego Litt. L. przez Rezydenta i Konsula Jnnego zatrzymane zostały :/

N. Następnie pod dniem 16 Kwietnia 1820 r. za uzyskaniem Kopii urzędowey wspomnioney odezwy Senatu Rządzącego z dnia 20 Marca 1819. № 2712 Litt L podana przez Administratora do Kommissyi Rządo. W. R. i O. P. Nota, z załączeniem teyże Odezwy Wysokiego Senatu. – Kopia tey Odezwy później wraz z nadesłaną prywatnie Opinią Kommissyi Rządowey W. R. i O. P. przy stosowney relacyi zakomunikowaną została Pmu Konsystorzowi Jnnemu na ręce WJX Swiątkowskiego Kanclerza – dotąd nie zwrócona.

O Dnia 26. Sierpnia 1820 r. ponowił Administrator do Xcia Namiestnika Królewskiego podobnież na ręce JW Biskupa Sandomierskiego Notę z prośbą o przyspieszenie rezolucyi ad Litt M. a pod dniem 16 Marca 1822 na ręce i podług informacyi S. p. JWJX Sebastyana Hr Sierakowskiego Proboszcza Kate: Krak: przesłany JW Radzcy Stanu Jeneratowi Kosseckiemu przy expedycyi Opis historyczny Fundacyi Rorantystów z wyszczególnieniem dowodów – Obrachunku Kompetencyi etc.

Na wielokrotne Odezwy – zapewnienia i obietnice z Warszawy od wielu Osób czynione, dana przez Administratora zupełna moc i władza traktowania w obecnym interessie JWJX Adamowi Paszkowiczowi K. K. K. w Warszawie rezydującemu.

P: Gdy pomimo tylu próśb i starań żadna skuteczna nie nastąpiła rezolucya – Administrator korzystając z powrotu po Kongresie Werońskim Nayjaśnieyszego Alexandra Cesarza i Króla, oddał w Chrzanowie do rąk własnych Monarchy w języka francuzkim i polskim, pod dniem 8 Stycznia 1823 r. Suplikę osnowy następującey:

„ Nayjaśnieyszy Panie! Zygmunt I Król Polski Poprzednik W. C. K. Mci fundował
„ przy Kościele Katedralnym Krakowskim w r. 1543. Kaplicę od swego Imienia Ka-
„ plicą Królewską Zygmuntowską nazwaną, a opatrzywszy funduszem, dysponowa-
„ wał, aby w niey Msza S. codziennie na głosy harmonicznie śpiewana i inne Nabo-
„ żeństwa ku czci Boga i Maryi odprawiane były. Fundacyą zaś tę tak chciał
„ mieć wiecznemi czasy zabezpieczoną, iż w Erekcyi Jey te pamiętne słowa umie-
„ ścił „ Hanc donationem nostram firmam et ratam esse volentes sempiternis tempo-
„ ribus etc /: wyrazy ostatniego Przywileju Zygmunt I na karcie przy ninieyszego Wy-
„ wodu umieszczone i podkreślone, co do słowa wypisane :/ Dochody tey kosztowney Kapli-
„ cy, przez następnych Królów mianowicie Zygmunta Augusta i Annę Jagiellonkę
„ pomnożone, po śmierci Proboszcza w r. 1808 zaszłey, jako Interkalarne przez Rząd
„ Austryacki w Administracyą wzięte i wyznaczona Kompetencya w kwocie roczney
„ Ztp 10,282 gr 18 która u Rządu Xięstwa Warszawskiego a później Królewstwa Polskiego,
„ od Roku 1809/10 do dnia 1. Lutego 1813 i powtórnie od dnia 1 Czerwca 1815 r do dnia dzisiey-
„ szego zalega – Ustanowione jednak Nabożeństwo iedyne w całym Kraju i Cudzoziem-
„ ców nawet budujące i zastanawiające odbywa się nieustannie – O wydobycie tego

„ Monarchicznego Funduszu podawane są kilkakrotnie prośby, mianowicie w roku 1819
„ w dniu 24 Września podana została w Warszawie do Namiestnika W. C. Kr. Mci Nota
„ na którą dotąd żadna rezolucya nie otrzymana. Podpisany Administrator tey Kaplicy
„ składa u podnóżka Tronu W. Ces. Kr. Mości naypokornieyszą prośbę o przyspieszenie
„ iey skutku, w tey słodkiey nadziei, iż gdy Naród Polski szczyci się tym drogim zabytkiem
„ złotego wieku Zygmuntów, Ich Następca nie przeniesie na sercu swoiem, aby z Ojcią
„ Boską złączona Poprzedników Jego pamiątka w mieyscu gdzie Ich popioły spoczy=
„ wają ustawać lub uszczerbek ponosić miała — etc.

Q. Pod dniem 19 Sierpnia 1823 r. na Wezwanie Wydziału S. W. i P. w Senacie Rządzą=cym z dnia 17 Czerwca t. r. № 1120. o doniesienie czyli na czynione przez Admini=stratora kroki o przyspieszenie skutku przełożen Tuteyszego Rządu /: Litt L. :/ o po=wrócenie funduszów do Zgromadzenia Rorantystów należących, otrzymana jako Odpo=wiedź od Rządu Królewstwa Polskiego? dana informacya, iż nie otrzymaw=szy Administrator żadney rezolucyi na podaną w Warszawie JOX. Namiestnikowi Królewskiemu pod dniem 24 Września 1819. Litt M. Notę o przyspieszenie skutku zrobionego przez Wysoki Rządzący Senat przełożenia, ani na ponawione w tym przedmiocie, także wprost do Kommissyi Rząd: W. R. i O. P. pod dniem 16 Kwietnia 1820 z załączeniem Kopii Urzędowey Wys: Rządzącego Senatu z dnia 20 marca 1819 r. Litt N. jako i powtórnie do Xcia Namiestnika Królewskiego pod dniem 26 Sierpnia 1820 r. prośby: podał w Chrzanowie pod dniem 8 Stycznia 1823. Nayjaśnieyszemu Ces: W. R. Kr. Pol. Suplikę, Litt P. którey odpis dołączony.

R. W dniu 11 i następnych Października t. r. 1823. na Wezwanie Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym z dnia 8 t. m. i r. № 4563. dane w Biórze Rachuby Senatu, przez Administratora, przed Kommissyą delegowa=ną /: z W. Pless co do Królewstwa i Wo Erber co do Rzeczypospolitey Krako=wskiey złożoney :/ kategoryczne wyjaśnienie Funduszów Rorantskich i Plebanii Czernichowskiey do tychże inkorporowaney, przy załączeniu Lustracyjnego Doku=mentu. —

S. T. W Grudniu 1823 i 1825 r. komunikowane przez JW. JX. Paszkowicza K. K. Kr. Archi=dyakona Warszawskiego Kopie dwóch Reskryptów Kommissyi Rząd: Przychodów i Skarbu tey osnowy.

1o Z dnia 1 Grudnia 1823 № $\frac{21131}{4239}$ i $\frac{42271}{8300}$ do Kommissyi Rząd: W. R. i O. P. mając etc. —
„ Zdaniem więc iest Kommissyi Rząd: Przych. i Skarbu, ażeby Zgromadzenie
„ XX. Rorantystów z pretensyą swoią
„ 1o Względem zwrotu funduszów w naturze po rozgraniczeniu kraju zabranych z przy=
„ czyn wyżey przytoczonych oddalone było,
„ 2o O zaległą z Epoki Xięstwa Warszawskiego kompetencyą do Likwidacyi długów
„ Xięstwa Warszawskiego odesłane zostało.
„ 3 Za czas od r. 1815 z Epoki Królewstwa od di: 18 Października jako terminu
„ zaczętego w Krakowie nowego Rządu, ażeby kompetencya stała w ceług

zasad

„ zasad Rządu Pruskiego w miarę dochodów przez Rząd Austryacki w roku 1808 supprymowanych, do Królewstwa Polskiego odpadłych i przez Skarb tegóż Królewstwa używanych oznaczona była: oznaczona zaś na przyszłość na Etacie zamieszczono, za przeszłość za lata upłynione na zaległość Skarbu Królewstwa należna obligacya czyli Asekuracya Rządowa, z obowiązkiem opłaty procentów wydaną być może.
„ Nim zaś raport stosowny w tej mierze Xięciu Namiestnikowi Królewskiemu zdany zostanie, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upraszа, ażeby Kommissya Rząd. W. R. i O. P. o swojej Opinii zawiadomić ją raczyła. (Z polecenia Ministra prezydującego Radzca Stanu (podpisano) Stater etc:

2° Z dnia 20 Grudnia 1825 № $\frac{62125}{3248}$ $\frac{4856}{1079}$ Do Kommissyi Rząd. W. R. i O. P. na odezwę „ Kommissyi Rząd. W. R. i O. P. z dnia 9 Września r. b. № 13055. Kommissya Rząd. Przychodów i Skarbu ma zaszczyt odpowiedzieć, iż mając już sobie nadesłane potrzebne materyały wyjaśniające fundusze Zgromadzenia Xięży Rorantystów przy Kaplicy Zygmuntowskiej w Krakowie, w Królewstwie Polskiem pozostałe, należną podług tych Kompetencyą ustanowić każe, co skoro nastąpi, Kommissya Rządowa o tem zawiadomić Kommissyi Rządo: W. R. i O. P. nie omieszka. (Z polecenia Ministra Brocki Sekr. Jen. Kruszyński

U W roku tymże 1825. Administrator powziąwszy wiadomość od JWXX. Lubieńskiego Kanonika Katedralnego Krakowskiego, iż z Dziesięcin w Województwie Mazowieckiem Obwodzie i Starostwie Sochaczewskiem do Rorantystów należących, dziesięciny z wsiów Czerwona Niwa i Kozłowice z gruntów tak Dworskich jako i Gromadzkich za odpadłe po ostatnim Podziale kraju poczytane, nie są na rzecz Skarbu zabrane, zaniósł pod dniem 26 Marca do Prze Konsystorza Jeneralnego Krakowskiego prośbę o wyjednanie u Rządu Królewstwa Polskiego, aby w skutek Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z d. 5. Lutego 1820 r. № 763 orzekającego, „ iż Dziesięciny i wszelkie fundusze Instytutowe, które na mocy Konwencyi Petersburskiej z roku 1797. stać się miały własnością Rządu pod którym się znajdowały, a dla jakiej bądź przyczyny dotąd przez Skarb Królewstwa Polskiego nie zostały wzięte pod zarządzenie — mają być zwrócone do używania tymże Beneficyantom lub Instytutom do których przed rzeczoną Konwencyą należały, i z mocy Artykułu XVI Traktatu dodatkowego w Wiedniu 1815 r. którym wszelkie fundusze, dochody i uposażenia w Królewstwie Polskiem, Duchowieństwa W. Miasta Krakowa są zapewnione — wyszczególnione Dziesięciny (z fundacyi Zygmunta I° ut pag 1ma) do właściwego swojego przeznaczenia zwrócone zostały.—

U. u. W roku tymże 1825 pod dniem $\frac{17}{20}$ Czerwca przesłane do Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej Królewstwa Polskiego przez Administratora, dostarczone przez Xdza Sułkowskiego byłego Administratora:
A. Certyfikat na złożone w Kommissyi Likwidacyjnej Departamentu Krakowskiego cztery oryginalne Obligacye z Stycznia i Lutego 1802 r. z opłaconej od Rorantystów pożyczki wojennej, trzech po Złp. Ryn. 75 Xr 35, z procentem po 5 od czwartej

na

na Złłp. 6. X 36. z procentem po 4 od dnia 1 Listopada 1808 r. niezapłaconym.

B. Rewers czyli Certyfikat Urzędowy na zagubione 3. Kwity tarażże Pożyczki, od Włościan i Dworu Plebanii Czernichowskiey do Prantystów inkorporowaney – na pierwszą i drugą ratę z lat 1797. 1798. i 1799. po Złłp. 19. X 25½. –

C. Wykaz pretensyi za Koszta na Nabożeństwo w Kaplicy Królewskiey Prantystów stosownie do Woli Nayjaśnieyszych Królów Polskich utrzymywane po dzień 17 Października 1815 r. w Summie Złp. 34747. g. 15 wyrachowane z Aktów Senatu Rządzącego wyięty; z prośbą o ich przyięcie, i odebrano zawiadomienie Kommissyi Centr: Likwid: z dnia 9. Lipca t. r. 1825. № 6036 iż w Kontrollę Materyałów Likwidacyjnych pod №rem 17409. do dalszego z porządku rozbioru i decyzyi zapisane zostały. –

V. W dniu 26 Czerwca 1826. r. na Wezwanie Wysokiego Senatu Rządzącego z d. 8 t. m. i r. № 2253. odnośnie do odpowiedzi Radzcy Sekretarza Stanu, na ręce Radzcy Stanu Rezydenta i Konsula Jnego, w skutek ponowionych przez Wysoki Senat Rządzący Odezw w przedmiocie wyjednania zwrotu Funduszów Prantskich daney, uczynione – o dostarczenie dowodów co do Summy 2000 na Dobrach Objongor X. Marcina Szyszkowskiego Kanonika Krakowskiego dziedzicznych XX. Prantystom zapisaney, złożył Administrator Zapis Summy rzeczoney w Grodzie Krakowskim r. 1602 zeznany – jako i Zapis Summy drugiey podobney 2000 na Dobrach Kotlice, w tymże Grodzie w roku 1646 zeznany – Przy czém dołączył do wiadomości i Dyspozycyi Wysokiego Senatu Rządzącego Odpis Wierzytelny Kwitu na wypożyczoną, W. Stanisławowi Wężykowi Dóbr Kotlice Dziedzicowi na d. 2 Maja 1815 r. przez Plenipotenta W. Augustyna Boduszyńskiego, z Depozytu Sądowego z Massy Prantystów Krakowskich, Kwotę Złłp. 233. X 20½ w Szeinach Austryackich czyli Złp. Ryn. 1167. X 43 w Bankocettlach Wiedenskich Nominalney wartości.

W następnym 1827. 1828 i 1829. r. na Wezwanie JW Rezydenta i Konsula N: Ces. W. R. K. P. i Konsystorza Jnego Krakowskiego dane wyjaśnienia: Co do Summy rzeczoney 2000 na Dobrach Objongor przez Dziedzica zapisaney – iż od Summy tey zapisaney w monecie grubey Krajowey procent od dawna nie płatny i nie ma śladu aby na inne Dobra przeniesioną została. – Gdy na Dobrach Wierzchowiska, podług Reskryptu Konsystorza Jnego Krakowskiego z dnia 28. Lutego 1828 r. № 310 ma się znaydować podobna Summa Złp. 2000. w pozycyi X. Wykazu hypotecznego umieszczona, która po spłaceniu wyższych pozycyi pożyczką od Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Kwocie Złp. 14600 zaciągnioną, przy Dobrach pozostała – bydź może iż rzeczona Summa z Dóbr Objongor na też Dobra Wierzchowiska bez wiedzy Prantystów przeniesiona. – Co do Summy 2000 Złp. z Dóbr Kotlice po ich przystąpieniu do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego do spłacenia Listami zastawnemi wypowiedziany; iż Summa ta zapisana w Monecie grubey Krajowey. –

Reskryptem z dnia 6 Lutego 1829 № 99. uwiadomił Wysoki Senat Rządzący XX Rorantystów, wydaney do Kassy Assygnacyi na wypłatę Złp 80 tytułem Kosztów prawnych, Wyrokiem Sądu Appellacyinego Królewstwa z dnia 6 Lutego 1827. r. zapadłym, Zgromadzenie XX Rorantystów (nie wezwane i nie słuchane) od tytułu Dziedzictwa Wsi Swoszowice (z przyległosciami Mikarzów i Koryto) od suwającym, oznaczonych.—

W. Przy Obchodzie Koronacyi Nayjaśnieyszego Mikołaja I Cesarza i Króla pod dniem 18 maja 1829 r. ponowiona do Tronu prośba (o zwrócenie Funduszów Kaplicy Królewskiey Zygmuntowskiey lub wyznaczenie stosowney dotey Monarchiczney Fundacyi (Kompetencyi i wypłatę zaległości) na którą za pośrednictwem Wysokiego Senatu Rządzącego, przy Reskrypcie z dnia 12 Czerwca 1830 r № 2867. Odpowiedź Kommissyi Rozpoznawającey prośby do Tronu podane, z dnia 15 Grudnia 1829 r № 507. odebrana, osnowy następującey: = „Na prośbę JMX Hyacintha Janowskiego Administratora Kaplicy Zygmuntowskiey w Krakowie, pod „d. 18 Maja r.b. do Tronu zaniesioną o zwrócenie w Naturze Funduszów do uposażenia teyże Kaplicy należących lub wyznaczenie stosowney Kompetencyi i zaspo„kojenie zaległości, z mocy Nayjwyższego upoważnienia oświadcza: iż gdy według „otrzymanych od Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu objaśnień, okoli„czności pretensyi powyższey dotyczące, do decyzyi Rządu ma być zwrócona „Kommissya przeto żadnego w tey mierze wniosku czynić nie była w stanie. „Działo się na Posiedzeniu Kommissyi w Warszawie dnia 15 Grudnia 1829 r.— Prze„zydujący Senator Wojewoda F Grabowski. Sek: Ref. J. Miązynski —„

W roku 1831 na przedstawienie JW Pasterza Dyecezyi, podpisany Administrator przez Wysoki Rządzący Senat W. M. i s. M. M. Krakowa i J. O. pod dniem 12 Kwietnia tr. 1831 № 750 Proboszczem Zgromadzenia XX Rorantystów naystarszym mianowany, dnia 23. przez tegoż JW Pasterza Kanonicznie instytuowany, a w dniu 5 Maja t. r. przez JWJX Walczynskiego Kan: Kat. Krak. instalowany, użył prawa swojego w prezentowaniu JX Jana Mastelskiego na zawakowaną po zeyściu X Teresińskiego Komendę wieczystą przy Kościele Parafialnym w Czernichowie.—

Pod dniem 3 Stycznia r.z. 1833. na dwa Wezwania Prześ. Konsystorza Jeneralnego Krakowskiego ostatecznie 1º z dnia 2 Listopada 1832 — o danie wyjaśnienia w przedmiocie Funduszów do Kaplicy Królewskiey Rorantystów należących od Skarbu Królewstwa Polskiego reklamowanych i formowanych do tegoż Skarbu pretensyi. 2º z dnia 6 Grudnia t.r. 1832 № 3363. o wyjaśnienie, czyli prowizya od Summy 2000 na Dobrach Kotlice lokowaney podatkowi opiary ulega, lub czyli przy Dobrach Dziedzic też opłaca?

Ad 1mum Przesłany podobny niniejszemu Wywód Fundacyi Kaplicy Królewskiey Zygmuntowskiey inaczey Rorantystów zwaney wszelkie okoliczności ich dotyczące wyjaśniający — dla powzięcia ile z Skarbu Królewstwa Polskiego Kompetencyi wybrano D. E. i przekonania na odparcie twierdzeń Rządu Tegoż Królewstwa, iż Fundusze Probostwa tey Kaplicy Królewskiey i na wieczne

-wne czasy wcielonego do Niey Kościoła parafialnego Czernichowskiego, ani supprymowane ani inkamerowane nie były, lecz szczególnie po zeyściu za Rządu Cesarsko Austryackiego w r. 1808. Proboszcza X. Bernarda Bittnera, jako interkalarne, podług zwyczaju tegoż Rządu, do czasu ustanowienia nowego Proboszcza, pod owczas dla zmiany Rządów i niestety pogrążających w odmęt Interes Rorantystów, usiłowań o oderwanie od Nich Plebanii Czernichowskiey nie nastąpiło, w Administracya na fundusz interkalarny wzięte.

Ad 2dum Dane wyjaśnienie, iż procent od Summy 2000 wspomnioney, pierwiastkowo na Dobrach Czarnocin przez Mikołaja Ossowskiego w Grodzie Krakowskim feria 5ta post Festum Sae Agnetis 1625 r. zapewniony, z tych na Dobra Pełczyska Józefa Łabenckiego Aktem w tymże Grodzie Feria 5ta post Festum Solemnia Pentecostes 1646 r. przez Woyciecha Maximiliana Żukowskiego zeznanym, umieszczoney, po 5/100 opłacany, jako od Summy do Dóbr nieprzywiązaney podnosić się mogącey, wedle Artykułu II Ustawy Seymowey z r. 1789 dotąd obowiązującey, opłacie Podatku Ofiary nie ulega.

post Festum S.S. Trinitatis r. 1639 przeniesioney — nakoniec na Dobra Kaltice zapisem w tym samym Grodzie Krakowskim d.º feria 5ta

Nakoniec w dniu 13 Lutego r.b. na Kommunikowaną br. m. przez Konsystorz pod dniem 5. t. m. i r. Notę podpisanego, w przedmiocie rekwirowanego w Summie 15,913 z. 16 Podatku Ofiary 40 Grosza do Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym pod dniem 1 Lutego r.b. do N. 638 podaną i przez Tenże Wydział Konsystorzowi do wyjaśnienia br. m. przesłaną ponowił podpisany wyjaśnienie, iż z powodów jako wyżey ad 1mum Dochody wszelkie Rorantskie od których Podatek Ofiary był opłacany, mianowicie co do W. M. Krakowa i J. O. z Dzięcin Wsi Łobzowa i Dziesięcin do Plebanii Czernichowskiey do Rorantystów inkorporowaney dotąd są do Kassy Główney wnoszone a odwołując się podpisany do złożonego w dniu 3 Stycznia r. z. Wywodu z obowiązku swoiego Instytucyą nań włożonego, zwrócił uwagę Prześ. Konsystorza i zaniósł prośbę: aby, gdy Fundusze Rorantystów czyli Kaplicy Królewskiey dla połączonego Bullą Papieżka na wieczne czasy Plebanii Czernichowskiey supprymowane nie były, i toż połączenie żadną Bullą ani Aktem odwołane i zniesione nie iest — raczył przedstawić Rządom tak Wol. Miasta Krakowa jako i Królewstwa Polskiego, aby Interes Rorantystów do dawnego Stanu przywrócony — Fundusze ich wszelkie w naturze zwrócone lub gdyby to dla przeszłych w ręce prywatne Dóbr etc. trudności znajdowało, przyzwoita Funduszom i zacności Instytutu odpowiadająca Kompetencya oznaczona została.

Exemplarz ieden tego Odpisu podany Wysokiemu Rządzącemu Senatowi przy Odpisie na Reskrypt z d. 20 Lutego r.b. 1834. N. 767. — w Krakowie pod dniem 15. Marca 1834.

X Jacek Janowski Kaplicy
Królewskiey Proboszcz